

1228

INSTRUKCJA MINISTRA HANDLU WEWNĘTRZNEGO

z dnia 19 lipca 1952 r.

w sprawie podziału funkcji w wydziałach, oddziałach i referatach handlu prezydiów rad narodowych.

Na podstawie § 15 uchwały Rady Ministrów z dnia 10 czerwca 1950 r. — Instrukcja Nr 8 w sprawie organizacji wewnętrznej i etatów wydziałów prezydiów rad narodowych (Monitor Polski z 1952 r. Nr A-8, poz. 76, Nr A-11, poz. 106, Nr A-21, poz. 252, Nr A-22, poz. 280, Nr A-26, poz. 346, Nr A-35, poz. 510) — ustalam ogólne wytyczne co do podziału funkcji w wydziałach, oddziałach i referatach handlu prezydiów rad narodowych.

A. W prezydiach wojewódzkich rad narodowych oraz Rad Narodowych m. st. Warszawy i m. Łodzi.

I. Podział organizacyjny.

§ 1. Wydział Handlu (znak H) dzieli się na oddziały, referaty i grupy spraw, jak niżej:

- 1) Oddział Ogólno-Administracyjny:
  - a) referat ogólny,
  - b) referat administracji handlu i lokali,
  - c) referat budżetowo-finansowy,
  - d) grupa spraw skarg i zażaleń;
- 2) Oddział Kadr i Szkolenia:
  - a) grupa spraw kadr,
  - b) grupa spraw szkolenia;
- 3) Oddział Planowania:
  - a) referat planów zbiorczych oraz sprawozdawczości i statystyki,
  - b) referat planowania obrotu artykułami spożywczymi,
  - c) referat planowania obrotu artykułami przemysłowymi,
  - d) referat planowania przetwórstwa i żywienia zbiorowego,
  - e) referat planowania inwestycji i sieci handlowej;
- 4) Oddział Inwestycji:
  - a) referat planów inwestycyjnych,
  - b) referat dokumentacji technicznej;
- 5) Oddział Cen:
  - a) grupa spraw statystyki i analizy cen i kosztów,
  - b) grupa spraw cen maksymalnych i marż zarobkowych,
  - c) grupa spraw cen spółdzielczych i usług;
- 6) Oddział Artykułów Spożywczych:
  - a) referat organizacji i techniki obrotu hurtowego i detalicznego,
  - b) referat przetworów zbożowych, pieczywa oraz ziemniaków, warzyw i owoców,
  - c) referat mięsa, drobiu, ryb, mleka i jaj,
  - d) referat artykułów przemysłowo-spożywczych i kolonialnych,
  - e) referat produkcji spożywczej,
  - f) referat kontroli piekarń;
- 7) Oddział Żywienia Zbiorowego:
  - a) referat organizacji żywienia zbiorowego,
  - b) referat produkcji i zaopatrzenia,
  - c) referat inspekcji, instruktażu i koordynacji;
- 8) Oddział Artykułów Przemysłowych:
  - a) referat organizacji i techniki obrotu hurtowego i detalicznego,
  - b) referat artykułów włókienniczych, odzieży i obuwia,
  - c) referat artykułów gospodarstwa domowego,
  - d) referat galanterii i towarów masowych;
- 9) Oddział Produkcji:
  - a) referat zaopatrzenia i skupu,
  - b) referat rzeźni i zakładów utylizacyjnych;
- 10) Oddział Rozdzielnictwa Bonowego:
  - a) referat uprawnień,
  - b) referat inspekcji wewnętrznej.

II. Podział czynności.

Oddział Ogólno-Administracyjny obejmuje sprawy: kancelarii wydziału, okresowych planów pracy i sprawozdań wydziału, skarg i zażaleń ludności, administracji handlu, wyposażenia technicznego i zaopatrzenia materiałowego aparatu handlu, organizacji hal i targowisk, lokali handlowych, przekazywania maszyn, środków transportowych i innych urządzeń między jednostkami handlu, sporządzania preliminarza budżetowego wydziału, budżetu hal, targowisk, rzeźni i innych miejskich przedsiębiorstw nadzorowanych przez wydział, opiniowania i wnioskowania w sprawach planów finansowo-gospodarczych, działalności finansowej przedsiębiorstw będących na budżecie terenowym, planowania i organizacji transportu.

- a) Referat ogólny
  - prowadzi kancelarię wydziału,
  - sporządza okresowe plany pracy i sprawozdania,
  - analizuje i opiniuje plany przewozowe terenowych jednostek handlowych oraz nadzoruje ich realizację,
  - koordynuje współpracę terenowych przewozów taborem jednostek handlowych,
  - interweniuje w sprawach zapotrzebowań terenowych jednostek handlowych na środki przewozu publicznego,
  - organizuje akcje specjalne w zakresie transportu towarowego,
  - opiniuje bądź załatwia wnioski dotyczące transportu,
  - nadzoruje gospodarkę taborem i urządzeniami transportowymi terenowych jednostek handlowych,
  - kontroluje dotrzymywanie przez terenowe jednostki handlowe terminów sprawozdawczości eksploatacyjnej,
  - nadzoruje przestrzeganie przez terenowe jednostki handlowe przepisów obowiązujących w zakresie eksploatacji środków transportowych,

- opracowuje i przedkłada władzom wnioski w sprawie usprawnienia działalności transportu w terenowych jednostkach handlowych,
- nadzoruje przedsiębiorstwa handlowe w zakresie wyposażenia technicznego i zaopatrzenia materiałowego,
- nadzoruje zaopatrzenie w sprzęt i urządzenia techniczne hal i targowisk oraz kieruje ich działalnością,
- wnioskuje w porozumieniu z przedmiotowymi oddziałami w sprawie przekazywania maszyn, środków transportowych i innych urządzeń majątku trwałego terenowych jednostek handlu,
- załatwia inne sprawy zlecone przez kierownika wydziału.

b) Referat administracji handlu i lokali

- nadzoruje działalność władz I instancji w zakresie administracji handlu,
- nadzoruje zezwolenia gospodarcze handlu,
- udziela uprawnień (zezwoleń, koncesji) na prowadzenie detalicznych przedsiębiorstw handlowych lub wykonywanie czynności handlowych z wyjątkiem młynów, piekarni i zakładów gastronomicznych,
- ustala godziny handlu w przedsiębiorstwach społecznych i prywatnych,
- opiniuje sprawy lokali przeznaczonych dla potrzeb handlu i administracji handlowej,
- współdziała w zabezpieczeniu dla handlu odpowiednich pomieszczeń.

c) Referat budżetowo-finansowy

- sporządza preliminarze budżetowe wydziału handlu,
- sprawuje nadzór nad właściwym i terminowym wykonaniem planów finansowych hal, targowisk, rzeźni oraz przeprowadza kontrolę ich dochodów, opiniuje i wnioskuje w sprawach planów finansowo-gospodarczych przedsiębiorstw będących na budżecie terenowym,
- opracowuje zarządzenia pokontrolne na podstawie przeprowadzonej przez organa wydziałów finansowych kontroli oraz usuwa niedociągnięcia w drodze nadzoru,
- załatwia sprawy ubezpieczeń,
- kontroluje sporządzanie planu finansowego.

d) Grupa spraw skarg i zażaleń

- załatwia skargi i zażalenia ludności,
- prowadzi ewidencję skarg i zażaleń,
- śledzi notatki prasowe.

§ 3. Oddział Kadr i Szkolenia obejmuje sprawy: osobowe pracowników wydziałów prezydentów miejskich i powiatowych rad narodowych podległych placówek organizacyjnych oraz szkolenia zawodowego w zakresie działania wydziału.

a) Grupa spraw kadr

- wnioskuje w sprawach przyjmowania i mianowania, zwalniania i awansowania pracowników wydziału handlu,
- prowadzi ewidencję stanu osobowego, ruchu służbowego i uposażeń pracowników wydziału handlu,

- kontroluje właściwe wykorzystanie kadr, ocenia prace kadr w podległych jednostkach organizacyjnych,
- tworzy rezerwy kadrowe.

b) Grupa spraw szkolenia

- inicjuje, organizuje i prowadzi ideologiczne i zawodowe szkolenie pracowników wydziałów handlu na szczeblu województwa i powiatu,
- opiniuje i kontroluje wykonanie planów szkolenia zawodowego terenowych jednostek handlu,
- udziela pomocy terenowym jednostkom handlu w organizowaniu szkół, ośrodków, kursów i praktyk oraz współpracuje z władzami szkolnymi w tym zakresie,
- opiniuje i wysuwa wnioski w sprawie sieci szkolnictwa handlowego,
- nadzoruje organizowanie szkolnictwa praktycznego w zakładach pracy,
- czuwa nad wykorzystaniem urządzeń technicznych zakładów pracy niezbędnych dla szkół i kursów.

§ 4. Oddział Planowania obejmuje sprawy: kontroli i instruktażu nad sporządzaniem planów przez podległe komórki planowania, wytycznych w zakresie planowania obrotu artykułami przemysłowymi i spożywczymi, skupu artykułów będących w gestii Ministerstwa Handlu Wewnętrznego, inwestycji sieci handlowej, przetwórstwa, żywienia zbiorowego, zatrudnienia i kosztów, zbierania projektów planów odcinkowych oraz przekazywania zainteresowanym jednostkom planów zatwierdzonych przez Ministerstwo Handlu Wewnętrznego, kontroli i analizy planów i wnioskowania.

a) Referat planów zbiorczych oraz sprawozdawczości i statystyki

- organizuje instruktaż dla komórek planowania wydziałów handlu prezydentów powiatowych i miejskich rad narodowych,
- organizuje instruktaż dla służb planowania organizacji handlowych i przedsiębiorstw planujących terenowo,
- prowadzi kontrolę technicznego sposobu sporządzania planów przez jednostki wymienione w punktach poprzednich,
- organizuje instruktaż dla pracowników oddziału planowania oraz oddziałów branżowych wydziału handlu w porozumieniu z oddziałami kadr i szkolenia,
- opracowuje harmonogramy pracy nad sporządzeniem planu w ramach wydziału handlu i w podległych jednostkach,
- interpretuje i wyjaśnia obowiązujące instrukcje dotyczące planowania,
- ustala wzory pomocniczych i analitycznych formularzy do planu i analizy planu,
- czuwa nad przebiegiem prac planistycznych pod kątem ich terminowości oraz formalnej zgodności z obowiązującymi instrukcjami,
- wnioskuje do wojewódzkiej komisji planowania gospodarczego, prezydium wojewódzkiej rady narodowej i Ministerstwa Handlu Wewnętrznego (Departament Planowania) ewentualne zmiany i usprawnienia trybu i metodologii planowania,
- przejmuję od Ministerstwa Handlu Wewnętrznego i wojewódzkiej komisji planowania gospodarczego wytyczne do planów rocznych, kwartalnych i mie-

- sięczych, przekazuje je do rozpracowania referatom branżowym i funkcjonalnym oddziału planowania,
- koordynuje szczegółowe wytyczne rozpracowane przez referaty branżowe i funkcjonalne oddziału planowania, uzgadnia je z innymi zainteresowanymi oddziałami wydziału handlu, ewentualnie z innymi wydziałami prezydium, przedkłada je do zatwierdzenia wojewódzkiej komisji planowania gospodarczego i prezydium wojewódzkiej rady narodowej,
  - przekazuje zatwierdzone wytyczne wydziałom handlu prezydium powiatowych rad narodowych, organizacjom handlowym i przedsiębiorstwom oraz zainteresowanym referatom oddziału planowania oraz innym oddziałom wydziału handlu,
  - zbiera nadsyłane przez podległe jednostki projekty planów i przekazuje je referatom branżowym i oddziałom branżowym do przepracowania,
  - zbiera od referatów branżowych oddziału planowania opracowane przez nie odcinkowe projekty planów, koordynuje je, opracowuje zbiorczy plan - detalu i przekazuje go wojewódzkiej komisji planowania gospodarczego i prezydium wojewódzkiej rady narodowej do zatwierdzenia. Zatwierdzone plany roczne i kwartalno-miesięczne przekazuje do Ministerstwa Handlu Wewnętrznego,
  - zbiera i koordynuje z planem kwartalnym rozdzielniki miesięczne (tygodniowe) opracowane przez oddziały branżowe we współpracy z referatami branżowymi oddziału planowania,
  - przekazuje podległym jednostkom zatwierdzone zadania planowe,
  - wnioskuję w sprawie zakresu, trybu i form sprawozdawczości operatywnej,
  - gromadzi materiały statystyczne i sprawozdawcze z wykonania planów, przekazuje dane kierownictwu wydziału, zainteresowanym referatom i oddziałom,
  - sporządza zbiorcze zestawienia statystyczne i przekazuje je władzom zwierzchnim,
  - sporządza zbiorczą analizę materiału sprawozdawczego i statystycznego na podstawie wycinkowych analiz referatów i oddziałów branżowych.

b) Referat planowania obrotu artykułami spożywczymi

- opracowuje szczegółowe wytyczne do planu w zakresie podziału masy towarowej na powiaty i kierunki rozchodu we współpracy z oddziałem artykułów spożywczych,
- analizuje zapotrzebowanie terenu i opracowuje wraz z oddziałem artykułów spożywczych zgłoszenia zapotrzebowania,
- analizuje projekty planu spływu masy towarowej, stawia wnioski o ich ewentualną korektę,
- dokonuje przy współpracy z oddziałem artykułów spożywczych podziału planu spływu masy towarowej w artykułach spożywczych na powiaty i kierunki rozchodu,
- opracowuje wytyczne oraz analizuje i przyjmuje plany skupu artykułów rolnych i odpadków użytkowych będących w gestii Ministerstwa Handlu Wewnętrznego,
- ustala ilość i asortyment produkcji uzupełniającej oraz masę na zaopatrzenie tej produkcji,
- bierze udział w opracowywaniu rozdzielników miesięcznych przez oddział artykułów spożywczych i czu-

wa nad ich zgodnością z założeniami planów kwartalnych i miesięcznych,

- analizuje wykonywanie planu,
  - wnioskuję w sprawie ewentualnych zmian planu w czasie jego wykonywania.
- c) Referat planowania obrotu artykułami przemysłowymi
- załatwia sprawy jak wyżej pod lit. b) w zakresie obrotu artykułami przemysłowymi.
- d) Referat planowania przetwórstwa i żywienia zbiorowego
- w porozumieniu z referatem planowania obrotu artykułami spożywczymi i oddziałem artykułów spożywczych opracowuje wytyczne do planów produkcji uzupełniającej przetwórstwo spożywcze nie wchodzące do przemysłu kluczowego z wyłączeniem ponadto wszelkiego przetwórstwa mięsnego,
  - analizuje projekty planów, koryguje je i przyjmuje,
  - analizuje przebieg wykonania planów produkcji uzupełniającej,
  - wnioskuję w sprawie ewentualnych zmian planów w czasie jej wykonywania,
  - w porozumieniu z referatem planowania obrotu artykułami spożywczymi, oddziałem artykułów spożywczych i oddziałem żywienia zbiorowego opracowuje wytyczne do planów żywienia zbiorowego,
  - bada i ustala zapotrzebowanie żywienia zbiorowego i przy współpracy z referatem planowania obrotu artykułami spożywczymi i oddziałem artykułów spożywczych ustala źródła pokrycia zapotrzebowania,
  - bada i ustala lokalizację obrotów i produkcji zakładów żywienia zbiorowego,
  - analizuje, koryguje i przyjmuje projekty planów żywienia zbiorowego,
  - analizuje przebieg wykonania planów,
  - wnioskuję w sprawie zmian planów w czasie ich wykonania.

c) Referat planowania inwestycji i sieci handlowej

- opracowuje wskaźniki ekonomiczno-techniczne w zakresie terenowego planu inwestycyjnego oraz rozwoju sieci handlowej,
- współpracuje z oddziałami inwestycji, artykułów spożywczych i przemysłowych oraz żywienia zbiorowego przy ustalaniu programu inwestycyjnego sieci handlowej,
- analizuje plan inwestycyjny opracowany przez oddział inwestycji,
- sporządza wojewódzkie plany sieci handlu z uwzględnieniem prawidłowej lokalizacji i rozmieszczenia na terenie powiatów, miast (szczególnie dzielnice robotnicze i nowowznoszone osiedla) i wsi,
- czuwa nad wykonaniem planu inwestycyjnego oraz rozwoju sieci,
- wnioskuję zmiany planów sieci i inwestycji w czasie ich wykonywania.

§ 5. Oddział Inwestycji obejmuje sprawy: programu inwestycyjnego, dokumentacji technicznej, zaopatrzenia materiałowego i rolnictwa, kontroli ulokowania zleceń, nadzoru robót inwestycyjnych, kapitalnych remontów, sprawozdawczości.

a) Referat planów inwestycyjnych

- opracowuje roczne i wieloletnie plany inwestycyjne,
- opracowuje ogólne wytyczne planów inwestycyjnych,
- opracowuje plany oddawania do użytku inwestycji,
- bada opracowania planów inwestorów podległych pod kątem widzenia zgodności z ogólnymi założeniami danej dziedziny, koordynuje te plany z innymi częściami planu finansowo-gospodarczego oraz zestawia je w plan zbiorczy,
- współpracuje z bankami finansującymi inwestycje,
- czuwa nad zachowaniem dyscypliny inwestycyjnej w zakresie finansowym i rzeczowym,
- wnioskuje dokonanie zmian limitowych i wirement środków inwestycyjnych w oparciu o obowiązujące zarządzenia,
- wnioskuje zmiany w budżetach terenowych,
- wnioskuje dokonanie zmian w planach oddawania inwestycji do użytku,
- sporządza plan zaopatrzenia w materiały, urządzenia, maszyny i sprzęt,
- rozdziela przydzielone materiały,
- analizuje zużycie materiałów inwestycyjnych.

b) Referat dokumentacji technicznej

- analizuje dokumentację sporządzoną przez podległych inwestorów,
- opracowuje plan dokumentacji technicznej i czuwa nad jego wykonaniem,
- bada dokumentację techniczną składaną przez inwestorów podległych (kierowaną do komisji ocen projektów inwestycyjnych wojewódzkiej rady narodowej) pod względem zgodności jej z wymaganiami stawianymi w zarządzeniach i instrukcjach o trybie sporządzania i zatwierdzania dokumentacji technicznej,
- przedstawia do akceptacji komisji ocen projektów inwestycyjnych prezydium wojewódzkiej rady narodowej dokumentację techniczną i współpracuje z komisją ocen projektów inwestycyjnych we wszystkich sprawach dokumentacji technicznej,
- opracowuje na bazie przyznanego limitów programu planu inwestycyjnego plany rozdziału robót,
- kontroluje ulokowanie zleceń wykonawstwa,
- opracowuje plany wykonawstwa,
- sporządza i analizuje harmonogramy,
- sporządza zbiorczą sprawozdawczość z wykonania inwestycji,
- nadzoruje roboty inwestycyjne,
- sprawdza legalność i zgodność wykonywanych robót z planem inwestycyjnym oraz przestrzeganie przepisów w zakresie dyscypliny inwestycyjnej,
- kontroluje zgodność wykonywanych robót z harmonogramami,
- sporządza plany kapitalnych remontów i nadzoruje ich wykonanie,
- czuwa nad zaopatrzeniem materiałowym kapitalnych remontów,
- sporządza sprawozdawczość z wykonania planów kapitalnych remontów,
- sporządza sprawozdania awaryjne,
- podejmuje środki zaradcze przeciw powstawaniu awarii.

§ 6. Oddział cen obejmuje sprawy: cen artykułów produkcji rolnej i przemysłowej, analizy kształtowania się cen oraz sprawozdawczości, ustalania cen wyrobów spółdzielczych, prywatnych i państwowego przemysłu terenowego oraz gastronomicznych i niektórych usług.

a) Grupa spraw statystyki i analizy cen i kosztów

- analizuje ceny artykułów produkcji rolnej i ich pochodnych, wyrobów gastronomicznych i piekarniczych, produktów zwierzęcych i ich pochodnych,
- analizuje ceny artykułów produkcji przemysłowej,
- bada i analizuje zjawiska wpływające na kształtowanie się cen i kosztów (popyt, podaż, sezonowość, transport itp.),
- opracowuje sprawozdania z badania i analizy cen.

b) Grupa spraw cen maksymalnych i marż zarobkowych

- opracowuje projekty cen maksymalnych i marż zarobkowych na artykuły pierwszej potrzeby,
- zatwierdza kalkulację dostaw, robót i usług,
- ustala ceny i marże na artykuły powszechnego użytku przeznaczone na zaopatrzenie rynku miejscowego,
- współpracuje z komisjami kalkulacyjno-cennikowymi.

c) Grupa spraw cen spółdzielczych i usług

- opracowuje projekty cen wyrobów spółdzielczych i wynagrodzeń za usługi w handlu.

§ 7. Oddział artykułów spożywczych obejmuje sprawy: organizacji i techniki handlu i obsługi konsumenta, współpracy aparatu hurtu i detalu, produkcji zdecentralizowanej, nadzorowania wykonania miesięcznych planów obrotu młynów gospodarczych i piekarnictwa, przetwórstwa spożywczego nie wchodzącego do przemysłu kluczowego — z wyłączeniem ponadto wszelkiego przetwórstwa mięsnego oraz sprawy skupu i kontraktacji warzyw, owoców, ziemniaków wczesnych, miodu, wosku, kontroli piekarń pod względem wykonywania planów wypieku, przestrzegania receptur i toku produkcji, rozliczeń i premiowania.

a) Referat organizacji i techniki obrotu hurtowego i detalicznego

- koordynuje i nadzoruje współpracę jednostek aparatu hurtowego i detalicznego, w szczególności w zakresie przebiegu masy towarowej, sporządzania remanentów, rozmieszczania sieci detalicznej, warunków dostaw, obiegu opakowań, obsługi konsumenta itp.,
- sporządza miesięczne rozdzielniki towarowe w oparciu o plany kwartalne oraz czuwa z oddziałem planowania nad wykonaniem rozdzielników miesięcznych oraz planów kwartalnych,
- zbiera, analizuje i ustala zapotrzebowanie na pokrycie potrzeb konsumentów zbiorowych (szpitale, żłobki itp.),
- składa oddziałowi planowania wnioski w przedmiocie szczegółowych wytycznych do planu obrotu artykułami spożywczymi,
- sygnalizuje oddziałowi planowania konieczność zmiany planu na podstawie wniosków referatów branżowych,

- analizuje wykonanie miesięcznych planów i spostrzeżonych zakłóceń na rynku i sygnalizuje je Ministerstwu Handlu Wewnętrznego,
  - sporządza sprawozdania z sytuacji rynkowej,
  - nadzoruje gospodarkę opakowaniami.
- b) Referat przetworów zbożowych, pieczywa oraz ziemniaków, warzyw i owoców
- kieruje wykonaniem planu obrotu w odniesieniu do przetworów zbożowych, pieczywa, ziemniaków, warzyw i owoców,
  - analizuje przebieg masy towarowej i czuwa nad właściwym rozmieszczeniem towarów w sieci handlowej oraz nad ich jakością,
  - nadzoruje zapasy towarowe, znajdujące się w posiadaniu aparatu handlowego i stan remanentów,
  - kieruje gospodarką magazynową,
  - prowadzi obserwację i analizę rynku,
  - nadzoruje i kontroluje wykonanie umów planowych w zakresie swego działania,
  - kieruje wykonaniem planów zakupów ze źródeł zdecentralizowanych,
  - opracowuje odcinkowy plan skupu i kontraktacji warzyw i owoców, ziemniaków wczesnych, miodu i wosku,
  - wnioskuje w zakresie zasad, metod i form skupu oraz sieci skupu i jej wyposażenia,
  - kieruje bieżącym wykonaniem planów kontraktacji i skupu,
  - prowadzi operatywną sprawozdawczość z wykonania planów.
- c) Referat mięsa, drobiu, ryb, mleka i jaj
- załatwia sprawy na szczeblu detalu jak pod lit b).
- d) Referat artykułów przemysłowo-spożywczych i kolonialnych
- załatwia sprawy jak wyżej pod lit. b).
- e) Referat produkcji spożywczej
- nadzoruje produkcję zdecentralizowaną zakładów spożywczych działających w resorcie handlu wewnętrznego,
  - nadzoruje przemysł piekarniany oraz pomocnicze przetwórstwo spożywcze nie objęte przemysłem kluczowym,
  - bada i ustala zapotrzebowanie masy towarowej na zaopatrzenie zakładów produkcji uzupełniającej,
  - przy współdziałaniu oddziału planowania opracowuje plany produkcji uzupełniającej,
  - nadzoruje młyny gospodarcze i piekarnie społeczne i prywatne,
  - opiniuje wydawanie zezwoleń na prowadzenie młynów i piekarń oraz ustanawianie przymusowych zarządów państwowych nad tymi zakładami,
  - czuwa nad wykonaniem przepisów prawa przemysłowego i innych przepisów w zakresie młynów i piekarń, procesów technologicznych wypieku oraz przechowywania i sprzedaży gotowych wyrobów,
  - nadzoruje rozbudowę, przebudowę, remonty i modernizację młynów gospodarczych i piekarń,
  - czuwa nad wykonaniem planów produkcyjnych i technicznych,
  - współdziała w planowaniu sieci i nadzoru nad wykonaniem planu sieci,
  - współpracuje z referatem kontroli piekarń,
  - współpracuje z wojewódzką komisją funduszu remontów młynów gospodarczych i wykonuje z pracami tej komisji związane czynności biurowe,
  - ustala planowy przerób mąki w piekarniach,
  - analizuje przebieg masy towarowej i czuwa nad właściwym rozmieszczeniem towarów w sieci handlowej oraz nad ich jakością,
  - nadzoruje zapasy towarowe, znajdujące się w posiadaniu aparatu handlowego i stan remanentów,
  - kieruje gospodarką magazynową i czuwa nad właściwym przechowywaniem mąki w młynach gospodarczych i piekarniach,
  - prowadzi obserwację i analizę rynku,
  - prowadzi sprawozdawczość operatywną z wykonania planów.
- f) Referat kontroli piekarń
- przeprowadza kontrolę piekarń pod względem wykonywania planów wypieku, przestrzegania receptur i toku produkcji, rozliczeń i premiowania oraz czuwania nad ilością, jakością i asortymentem produkcji.
- § 8. Oddział żywienia zbiorowego obejmuje sprawy: produkcji, obsługi konsumentów, planowania sieci i jej lokalizacji oraz wyposażenia zakładów żywienia zbiorowego, w sprzęt i urządzenia techniczne, nadzoru nad wykonaniem nakazów planu żywienia zbiorowego, sprawozdawczości operatywnej i kontroli receptur w zakładach żywienia zbiorowego i zatwierdzania receptur regionalnych, uprawnień na prowadzenie zakładów gastronomicznych.
- a) Referat organizacji żywienia zbiorowego
- prowadzi ewidencję zakładów żywienia zbiorowego (otwartych, zamkniętych),
  - nadzoruje właściwe wykorzystanie dotacji stołkowych,
  - sprawuje nadzór i nadaje kierunek działalności gospodarczej aparatu żywienia zbiorowego w ramach zatwierdzonych planów oraz w oparciu o wytyczne władz nadrzędnych,
  - nadzoruje wykonanie planu żywienia zbiorowego oraz sygnalizuje oddziałowi planowania o konieczności zmiany planu,
  - wnioskuje do Ministerstwa Handlu Wewnętrznego i poszczególnych central o zmiany wskaźników kosztów,
  - ustala wytyczne dla lokalizacji sieci zakładów otwartych i zamkniętych w ramach ogólnych wytycznych Ministerstwa Handlu Wewnętrznego oraz zatwierdza ustaloną przez podległe jednostki lokalizację,
  - opiniuje wnioski zainteresowanych oddziałów w sprawie potrzeb inwestycyjnych,
  - współdziała z oddziałem cen przy opracowywaniu cenników gastronomicznych,
  - prowadzi sprawozdawczość w zakresie żywienia zbiorowego,

- udziela uprawnień na prowadzenie zakładów gastronomicznych.

b) Referat produkcji i zaopatrzenia

- zatwierdza projekty receptur regionalnych,
- sporządza plany produkcji i wyposażenia zakładów w urządzenia techniczne i sprzęt,
- nadzoruje realizację planów dostaw surowca i wyposażenia technicznego dla zakładów żywienia zbiorowego,
- czuwa nad przestrzeganiem zasad higieny, estetyki i bezpieczeństwa pracy w zakładach żywienia zbiorowego, współpracuje na tym odcinku z zainteresowanymi władzami,
- współdziała z oddziałami inwestycji i planowania przy opracowywaniu planów zaopatrzenia technicznego i remontów oraz kontroluje realizację tych planów,
- reguluje sprawy produkcji w zakładach żywienia zbiorowego i czuwa nad właściwą strukturą produkcji (asortyment potraw) w ramach obowiązujących wytycznych,
- czuwa nad stosowaniem ustalonych zasad i norm specjalizacji i mechanizacji produkcji,
- współdziała z oddziałem planowania w opracowywaniu wytycznych do planu zaopatrzenia materiałowego i materiałów pomocniczych jednostek organizacyjnych żywienia zbiorowego,
- kieruje zaopatrzeniem jednostek organizacyjnych żywienia zbiorowego dla wydzielenia i zabezpieczenia puli materiałowej i materiałów pomocniczych dla tychże jednostek organizacyjnych,
- kieruje prawidłowym przebiegiem zaopatrzenia ze źródeł zdecentralizowanych,
- prowadzi działalność w zakresie gospodarki odpadkami zgodnie z obowiązującymi w tej sprawie zarządzeniami,
- sporządza rejonizację sieci gospodarstw pomocniczych,
- współdziała z referatem organizacji w zakresie nadzoru nad działalnością gospodarstw pomocniczych,
- przeprowadza inspekcję w przedsiębiorstwach żywienia zbiorowego w zakresie stosowania obowiązujących recept surowcowych,
- kontroluje gotową wytwórczość pod względem wagi, przydatności dla zdrowia, higieny, estetyki, walorów smakowych itp.

c) Referat inspekcji, instruktażu i koordynacji

- czuwa nad właściwą organizacją pracy w przedsiębiorstwach i zakładach żywienia zbiorowego oraz sprawnej obsługi konsumentów,
- wydaje zarządzenia w celu usprawnienia działalności placówek żywienia zbiorowego,
- współdziała z referatem organizacji żywienia zbiorowego przy zatwierdzaniu planów sieci i lokalizacji zakładów otwartych i zamkniętych, jak również gospodarstw pomocniczych,
- koordynuje tematykę i harmonogramy inspekcji wszystkich organów powołanych do inspekcjonowania przedsiębiorstw żywienia zbiorowego,
- koordynuje zarządzenia poinpekcyjne dla poszczególnych przedsiębiorstw wydawane przez wszystkie or-

gana powołane do inspekcjonowania i nadzoruje wykonanie tych zarządzeń,

- udziela instruktażu i wyjaśnień ekspozytantom central branżowych żywienia zbiorowego,
- współdziała w rozwoju współzawodnictwa i racjonalizatorstwa,
- współdziała w organizacji szkolenia zawodowego i właściwego doboru kadr do szkolenia.

§ 9. Oddział artykułów przemysłowych obejmuje sprawy: techniki handlu, obsługi konsumentów, współpracy aparatu hurtu i detalu, produkcji zdecentralizowanej, nadzorowania wykonania miesięcznych planów obrotu.

a) Referat organizacji i techniki obrotu hurtowego i detalicznego

- nadzoruje współpracę jednostek aparatu hurtowego i detalicznego w szczególności w zakresie przebiegu masy towarowej, sporządzania remanentów, rozmieszczania sieci detalicznej, warunków dostaw, obiegu opakowań, obsługi konsumentów itp.,
- składa oddziałowi planowania (referat planów zbiorczych) wnioski w przedmiocie szczegółowych wytycznych do planu obrotu artykułami przemysłowymi,
- koordynuje złożone przez referaty branżowe wnioski i przekazuje zbiorcze zestawienia wniosków oddziałowi planowania,
- sygnalizuje oddziałowi planowania konieczność zmiany planu na podstawie wniosków referatów branżowych,
- analizuje wykonanie miesięcznych planów i spostrzeżonych zakłóceń na rynku i sygnalizuje o tym Ministerstwu Handlu Wewnętrznego,
- sporządza sprawozdania z sytuacji rynkowej.

b) Referat artykułów włókienniczych, odzieży i obuwia

- kieruje wykonaniem nakazu planu obrotu w odniesieniu do artykułów włókienniczych, odzieży, obuwia i skóry,
- analizuje przebieg masy towarowej i czuwa nad właściwym rozmieszczeniem towarów w sieci handlowej i nad jakością towarów,
- nadzoruje zapasy towarowe znajdujące się w posiadaniu aparatu handlowego i stan remanentów,
- kieruje gospodarką magazynową,
- prowadzi obserwację i analizę rynku oraz sprawozdawczość operatywną z wykonania planów,
- nadzoruje zbyt artykułów produkowanych przez miejscową wytwórczość oraz aktywizuje zdecentralizowaną wytwórczość dla pokrycia niedoborów towarowych,
- nadzoruje i kontroluje wykonanie umów planowych w zakresie swego działania.

c) Referat artykułów gospodarstwa domowego

- załatwia sprawy jak wyżej pod lit. b).

d) Referat galanterii i towarów masowych załatwia sprawy jak wyżej pod lit. b).

§ 10. Oddział produkcji obejmuje sprawy: przetwórstwa mięsa, zaopatrzenia rzeźni i zakładów utylizacyjnych, nie podległych przemysłowi kluczowemu, oraz rzeź-

ni Centralnego Zarządu Przemysłu Mięsnego i zakładów utylizacyjnych znajdujących się w gestii Centralnego Zarządu Przetwórstwa Odpadków Zwierzęcych i Roślinnych, skupu trzody bekonowej, mleka, ryb, drobiu i jaj.

a) Referat zaopatrzenia i skupu

- bada stan zaopatrzenia materiałowego zakładów przemysłowych,
- nadzoruje zużycie i stan materiałów zaopatrzeniowych według ustalonych norm zużycia i zapasów,
- opiniuje i wnioskuje w zakresie norm zużycia zapasów,
- wnioskuje w zakresie normalizacji opakowań i obiegu opakowań,
- załatwia sprawy zaopatrzenia rzeźni i zakładów utylizacyjnych,
- nadzoruje i bada stan zaopatrzenia surowcowego zakładów przemysłowych,
- nadzoruje zużycie i jakość surowców według ustalonych norm,
- opiniuje i wnioskuje w zakresie norm zużycia i zapasów surowców,
- opracowuje w odniesieniu do trzody bekonowej, mleka, jaj i drobiu odcinkowe plany skupu,
- opracowuje i przekazuje oddziałowi planowania wnioski do projektów planów skupu oraz sprawozdawczości sporządzonych przez terenowe jednostki handlu,
- kieruje bieżącym wykonaniem nakazów skupu,
- prowadzi sprawozdawczość i statystykę z wykonania nakazów planów skupu.

b) Referat rzeźni i zakładów utylizacyjnych

- współdziała z oddziałem planowania w planowaniu sieci i rozbudowy rzeźni i zakładów utylizacyjnych oraz transportu chłodniczego,
- nadzoruje i wnioskuje w zakresie działalności chłodni i transportu chłodniczego,
- bada stan i stopień wykorzystania maszyn i urządzeń chłodniczych,
- opiniuje w przedmiocie przerzutów maszyn i urządzeń,
- prowadzi paszportyzację i ewidencję maszyn i urządzeń chłodniczych,
- bada stopień i sposób wykorzystania odpadów i produktów ubocznych,
- wnioskuje w zakresie przerobu i sposobów wykorzystania odpadów i produktów ubocznych.

§ 11. Oddział rozdzielnictwa bonowego obejmuje sprawy: rozdzielnictwa bonowego na terenie województwa, koordynowania i nadzorowania pracy referatów rozdzielnictwa bonowego w wydziałach handlu przydiów powiatowych rad narodowych i miast wydzielonych, kontroli wykonania zarządzeń i instrukcji wydanych w zakresie rozdzielnictwa bonowego, sprawdzania w zakładach prac prawidłowości wydawania bonów mięsno-tłuszczowych, rozprowadzania bonów i innych druków na poszczególne powiaty i miasta wydzielone, opracowywania dla podległych referatów szczegółowych wytycznych i instrukcji uwzględniających warunki terenowe, interpretacji obowiązujących zarządzeń w sprawie rozdzielnictwa bonowego, zbierania materiałów sprawozdawczych z poszczególnych powiatów i miast wydzielonych z roz-

działu bonów, sporządzania zbiorczego sprawozdania z terenu województwa i przysłania go do Ministerstwa Handlu Wewnętrznego, zbierania materiałów dotyczących rozliczeń z rozprowadzonych bonów z powiatów i miast wydzielonych oraz przesłania do Ministerstwa zbiorczego rozliczenia, inne sprawy z zakresu rozdzielnictwa bonowego zlecone przez Ministerstwo.

a) Referat uprawnień

- opracowuje dla podległych referatów szczegółowe wytyczne i instrukcje w sprawie uprawnień do zaopatrzenia bonowego (na podstawie wytycznych Ministerstwa Handlu Wewnętrznego) z uwzględnieniem warunków terenowych, bieżąco je instruuje i informuje o zmianach uprawnień,
- interpretuje obowiązujące zarządzenia w sprawie uprawnień do zaopatrzenia bonowego, terminów i trybu rozdzielnictwa bonów,
- załatwia wnioski stron i rozstrzyga w II instancji odwołania w sprawach rozdzielnictwa bonowego,
- zaopatrza zakłady pracy w instrukcje i zarządzenia oraz informuje je o zmianach,
- zbiera i analizuje materiały dotyczące zapotrzebowania na bony i druki wyliczalne, ustala ogólne zapotrzebowanie dla województwa,
- przejmuje i magazynuje druki rozdzielnictwa bonowego,
- prowadzi ścisłą ewidencję kartotekową przychodu i rozchodu bonów oraz druków wyliczalnych,
- rozprowadza bony i inne druki na poszczególne powiaty i miasta wydzielone,
- dopilnowuje terminowości i prawidłowości rozliczeń z bonów,
- przyjmuje z terenu województwa rozliczenia z wydanych bonów,
- sporządza zbiorcze sprawozdania rozliczeniowe z wydanych bonów w województwie,
- zbiera i kontroluje materiały sprawozdawcze z powiatów i miast wydzielonych z rozliczeń bonów, sporządza zbiorcze sprawozdania i przesyła je do Ministerstwa Handlu Wewnętrznego.

b) Referat inspekcji wewnętrznej

- kontroluje wykonanie zarządzeń i instrukcji w zakresie rozdzielnictwa bonowego oraz przestrzeganie terminów i trybu rozdzielnictwa,
- sprawdza w zakładach pracy znajomość zarządzeń i instrukcji oraz prawidłowość pobierania bonów,
- instruuje terenowe władze w zakresie uprawnień do zaopatrzenia bonowego, rozdzielnictwa i rozliczeń z bonów,
- inicjuje zmiany i usprawnienia w systemie rozdzielnictwa bonowego,
- przeprowadza inspekcje zlecone i stawia wnioski o przeprowadzenie dochodzeń.

§ 12. Prezydya wojewódzkich rad narodowych mogą w miarę istotnej potrzeby zamiast grup spraw wprowadzić referaty z tym zastrzeżeniem, że komórka ta wymaga faktycznej 3, 4-osobowej obsady.

B. W prezydiach powiatowych i miejskich (miast stanowiących powiaty) rad narodowych.

§ 13. Wydział handlu dzieli się na referaty:

- 1) ogólno-administracyjny,
  - 2) planowania,
  - 3) artykułów spożywczych i przemysłowych
- i załatwia sprawy organizacji, planowania, cen, inwestycji, artykułów spożywczych i rolnych w zakresie kompetencji resortu handlu wewnętrznego, żywienia zbiorowego, artykułów przemysłowych, produkcji, przetwórstwa mięsnego, rzeźni, zakładów utylizacyjnych, piekarnictwa, skupu warzyw i owoców oraz rozdzielnictwa bonowego.

U w a g a: Referaty tworzy się, jeżeli w wydziale jest co najmniej pięciu pracowników. W miastach stanowią-

cych powiaty referat artykułów spożywczych i przemysłowych może być rozdzielony na referat artykułów spożywczych i referat artykułów przemysłowych.

W wydziałach działają również referaty rozdzielnictwa bonowego utworzone zarządzeniem Nr 304 Ministra Handlu Wewnętrznego z dnia 21 listopada 1951 r.

Przepisy końcowe.

§ 14. Traci moc instrukcja Nr 5 Ministra Handlu Wewnętrznego z dnia 7 grudnia 1950 r. w sprawie tymczasowego podziału funkcji w wydziałach i referatach handlu prezydiów rad narodowych.

§ 15. Instrukcja wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 19 lipca 1952 r.

Minister Handlu Wewnętrznego: *T. Dietrich*

1229**LISTA OSÓB WYRÓŻNIONYCH ODZNAKĄ „RACJONALIZATORA PRODUKCJI”**

Na podstawie uchwały Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 1949 r. w sprawie ustanowienia odznaki „Racjonalizatora Produkcji” oraz odznaki i dyplomu „Zasłużonego Racjonalizatora Produkcji” (Monitor Polski Nr A-46, poz. 625) został wyróżniony w 1952 r. odznaką

„RACJONALIZATORA PRODUKCJI”

przez Centralny Zarząd Przemysłu Leśnego:

Banasiak Tadeusz, Borowski Henryk, Hryniewiecki Konstanty, Kędziński Józef, Łakomy Czesław, Łoszczyk Kazimierz, Murawski Stanisław, Tkacz Stefan.

1230**LISTA OSÓB WYRÓŻNIONYCH ODZNAKĄ „PRZODOWNIKA PRACY”**

Na podstawie uchwały Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 1949 r. w sprawie ustanowienia odznaki „Przodownika Pracy” oraz odznaki i dyplomu „Zasłużonego Przodownika Pracy” (Monitor Polski Nr A-46, poz. 626) następujące osoby zostały wyróżnione w 1952 r. odznaką

„PRZODOWNIKA PRACY”

przez Ministerstwo Przemysłu Rolnego i Spożywczego — w Centralnym Zarządzie Przemysłu Owocowo-Warzywniczego:

Bekas Maria, Bądyra Maria, Dendyńska Agnieszka, Demańczuk Helena, Dąbrówka Joanna, Gozdziejewska Zofia, Hotub Antonina, Kupic Agnieszka, Kaczmarska Paulina, Kocot Mieczysława, Kowalczyk Danuta, Ludera Wiktoria, Ludera Maria, Ornatek Pelagia, Piątek Janina, Parczyńska Józefa, Przystańska Anna, Raizer Stanisława, Rudnicka Aleksandra, Szyszko Zofia, Sabat Anna, Tomczyńska Kazimiera, Witek Anastazja, Witek Maria, Wardała Bronisława.

przez Centralny Zarząd Przemysłu Cukrowniczego:

Arciszewski Marian, Barański Walenty, Blangiewicz Bernard, Błaszczewicz Czesław, Chrabaszcz Józef, Cichacz Wincenty, Czapski Roman, Dawyniak Marian, Drzażdżewski Jan, Drzewiecki Jan, Głęb Franciszek, Hamberger Mieczysław, Jakubowski Franciszek, Januskiewicz Mieczysław, Kaupke Stefan, Kociemski Tadeusz, Krupiński Bolesław, Kwiatkowski Walenty, Łupinka Zdzisław, Olszewski Franciszek, Pędziszewski Józef, Płochacki Kazimierz, Podgórzak Czesław, Raszkiewicz Józef, Rutkowski Władysław, Rybak Michał, Samolita Jan, Sieradzki Zygmunt, Szymanowski Stanisław, Ubecki Antoni, Wójcicki Teofil, Zburzyński Zygmunt, Zieliński Paweł.

przez Centralny Zarząd Przemysłu Spirytusowego:

Brzączek Stanisław, Czyż Eugenia, Dubis Irena, Gruszka Maria, Kękuś Zofia, Kwolik Karol, Limek Jan, Mitoraj Julian, Nigielna Zofia, Paluch Helena, Radaszewicz Ludwik, Radomska Lidia, Rak Michalina, Roga Stanisława, Słomski Bernard, Szal Antoni, Szpunar Onufry, Szwajcack Michał, Wierzbicka Apollonia, Ziolkowska Agnieszka.

Łączono z polecenia Prezesa Rady Ministrów

Redakcja: Prezydium Rady Ministrów — Biuro Prac Ustawodawczych, Warszawa, ul. Krakowskie Przedmieście 46/48.
Administracja: Administracja Wydawnictw Prezydium Rady Ministrów, Warszawa ul. Bracka 20a

Reklamacje z powodu niedoręczenia poszczególnych numerów wnosić należy do Administracji Wydawnictw Prezydium Rady Ministrów (Warszawa, ul. Bracka 20a) w terminie 10 do 15 dni po otrzymaniu następnego kolejnego numeru

Pojedyncze egzemplarze Dziennika Ustaw i Monitora Polskiego nabywać można w Administracji Wydawnictw P. R. M. Warszawa, Bracka 20a, w punktach sprzedaży: w Warszawie: „Dom Książki”, Księgarnia Prawno-ekonomiczna pl. 3 Krzyw-ży 12, kiosk „Domu Książki” w gmachu Sądów al. Gen. Świerczewskiego 127, w Łodzi przy ul. Nowotki 21 (Hipoteka), w kasach Sądów Wojewódzkich w: Białymstoku, Katowicach, Kielcach, Koszalinie, Rzeszowie, Wrocławiu i Zielonej Górze oraz w kasach Sądów Powiatowych w: Bydgoszczy, Bytomiu, Cieszynie, Częstochowie, Gdańsku, Gdyni, Gliwicach, Gnieźnie, Jeleniej Górze, Kaliszu, Krakowie, Lublinie, Nowym Sączu, Olsztynie, Opolu, Ostrowiu Wlkp., Poznaniu, Przemysłu, Raciborzu, Radomiu, Szczecinie, Tarnowie, Toruniu i Zambrze